

NSDO
NEW WAY SOCIAL &
DEVELOPMENT ORGANIZATION
موسسه اجتماعی و انکشافی راه نوین

روش های دادخواهی و شبکه سازی برای کاهش خشونت علیه زن از راه تطبيق قانون منع خشونت علیه زن

حمایت از حقوق زنان از طریق اجرای موثر قانون منع
خشونت علیه زنان

موسسه اجتماعی و انکشافی راه نوین (NSDO)

بسم الله الرحمن الرحيم

1.....	فهرست و عناوین
1.....	بسم الله الرحمن الرحيم
2.....	مقدمه
2.....	گفتار اول
2.....	دادخواهی و روش های آن
2.....	تعریف دادخواهی
3.....	روش های دادخواهی
4.....	گفتار دوم
4.....	شبکه سازی
4.....	شبکه سازی و خصوصیات آن
5.....	شبکه چیست؟
5.....	ویژه گی های شبکه :
5.....	اصول و ارزش های هدایت کننده شبکه:
5.....	گفتار سوم
5.....	قانون منع خشونت علیه زنان
8.....	فصل دوم
8.....	تدابیر وقایوی و حمایوی
10.....	فصل سوم
10.....	احکام جزائی
12.....	منابع و مأخذ:

مقدمه

نهادهای مدنی، سازمان های دولتی و غیر دولتی، سیاستگذاران و گروه های فعال اجتماعی طی سالهای پسین از طریق راه اندازی دادخواهی ها برای اصلاح سیاست ها و پالیسی ها و ایجاد تغییر مثبت در سطوح جامعه تلاش کرده اند.

معمولن هدف دادخواهی تغییر در سیاست های عمومی در بخش های گوناگون است تا اهداف و منافع مورد نظر برنامه ها تامین گردد. برنامه های دادخواهی می تواند با اصلاح سیاست ها، قوانین و بودجه های جاری، سیاست های زیان آور برای مردم در عرصه های مختلف را متوقف کند، باعث اجرای سیاست های مفید شود، مسائل و مشکلات را در معرض افکار عمومی و در دستور کار سیاستگذاران قرار دهند، سبب حرکت اجتماعی و برانگیختگی جامعه در زمینه برنامه مورد نظر شود، به خلق برنامه های جدید منجر شود و در نهایت کیفیت زندگی افراد، گروه ها و جوامع را بهبود بخشد.

هرچند کماکان این روند در افغانستان ادامه داشته و برای تامین عدالت، تقویت حکومت داری خوب، حقوق شهروندی و رفاه اجتماعی از این روزن کار شده است، اما به دلیل اینکه هنوز هم مشکلات بزرگی در جامعه موجود است و نیاز به تغییر دارد، نیاز است تا فعالیت های دادخواهانه بیش از پیش منسجم تر گردد تا از تاثیر گذاری بیشتر برخوردار گردد.

گفتار اول

دادخواهی و روش های آن

تعریف دادخواهی:

دادخواهی یک پروسه ی عملی از مطرح ساختن موضوعات مهم در یک جامعه می باشد. دادخواهی بر اساس اصول مشارکتی می باشد که بسیج و تهییج یک جامعه برای مطرح ساختن موضوعات را در نظر دارد. پروسه ی دادخواهی به هدف توانمندسازی شهروندان، افراد و فعالین مدنی صورت می گیرد. دادخواهی پروسه ای را

تسهیل و تسریع می بخشد که از طریق آن یک جامعه می تواند بر جوانب زیدخل و تصمیم گیرندگان به منظور آوردن تغییر مثبت در پالیسی، تأثیر داشته باشد. دادخواهی ظرفیت شهروندان را به حیث تصمیم گیرندگان تقویت می بخشد و آنها را مستقیماً در ساختن یک ساختار قدرت حسابه و متعادل شامل می سازد. تعریف دادخواهی:

1. دادخواهی تلاش پیگیر شخصی و یا گروهیست برای تغییر امری که مبتنی بر عدالت نباشد.

2. دادخواهی تلاش مستمر و منظمی است جهت نفوذ و تاثیر گذاری بر ایجاد، تعدیل و یا تطبیق تصمیم، قوانین . پالیسی ها به منظور ایجاد تغییر مثبت در زندگی اقشار محروم اجتماع.

روش های دادخواهی:

دادخواهی به گونه کلی به دو نوع است

1_ دادخواهی موضوعی " کوتاه مدت " : این نوع دادخواهی به منظور حل یک حالت خاص راه اندازی می گردد و طی آن تلاش صورت می گیرد تا مشکلی که خلق شده است حل گردد، همین که مشکل حل شد دادخواهی نیز پایان می یابد.

2_ دادخواهی دراز مدت " استراتیژیک " : این نوع دادخواهی برای ایجاد، تغییر یا تطبیق قوانین و پالیسی ها صورت می گیرد، از آنجا که ایجاد، تغییر و تطبیق قوانین و پالیسی ها پروسه های طولانی و زمانگیر است، دادخواهی برای این امر نیز نیاز به مبارزات پیگیر، ممتد و طولانی دارد، بناءً نیاز است تا دادخواهی نیز از سوی

افراد و گروه‌های دادخواه به گونه یک پروسه راه اندازی گردد تا نتایج مطلوب بدست آید.

دادخواهی‌ها با توجه به گروه‌ها و مقاصد که مورد هدف است، متفاوت می‌باشد اما دو شکل آنرا بیشتر برجسته می‌سازند که عبارت است از 1_ دادخواهی فردی. 2_ دادخواهی جمعی.

1_ دادخواهی فردی: این نوع دادخواهی از سوی اشخاصی صورت می‌گیرد از نفوذ، جایگاه و تاثیر گذاری خاص بالای گروه‌های اجتماعی و سیاسی در یک جامعه برخوردار باشند یا اینکه دانش و علمیت لازم را برای دادخواهی داشته باشند.

برای دادخواهی‌های فردی، توانایی‌ها، صلاحیت‌های علمی، تجربه و پایگاه‌های محکم اجتماعی بسیار مهم است، در این دادخواهی، اشخاص با توجه به حمایت‌های که از آنها صورت می‌گیرد و یا با توجه به فرصت‌ها و اتوموسفیر "فضا"ی که برایش وجود دارد، برای رسیدن به اهداف معین دادخواهی می‌کنند.

گفتار دوم

شبکه سازی

شبکه سازی و خصوصیات آن

در آخر این فصل خواهید آموخت :

- شبکه را تعریف نمایید؟
- ویژگی‌های شبکه را نام ببرید؟
- ارزش‌ها و اصول هدایت‌کننده شبکه کدام‌ها اند بنویسید.

شبکه چیست ؟

در ساده ترین بیان میتوان شبکه را یک شکل یا فرم خاص از رابطه بین تعدادی نهاد ها ویا افراد دانست.

شبکه ها ساده ترین و سهل ترین راه های همکاری می باشد که اعضای آن متفاوت هستند و عملکرد ابتدایی آن را تبادل و تشریک اطلاعات تشکیل می دهد.

ویژه گی های شبکه :

1 - برنامه مشخص و شفاف یا هدف مشترک

2 - اعضای توانمند

3 - شخصی شدن برنامه

4 - ارتباط و اتصال پیوسته

5 - عدم وابستگی مالی

اصول و ارزش های هدایت کننده شبکه :

- اقدام مشارکت جویانه / همکاری
- احترام به تنوع پذیری
- گوش دادن به صدا های یکدیگر
- اعتراف به توانایی و قدرت
- تعهد به مساوات

گفتار سوم

قانون منع خشونت علیه زنان

در اخیر این گفتار خواهید آموخت:

- احکام عمومی قانون منع خشونت کدام ها اند ؟

- اصطلاحاتی که در فصل اول ذکر گردیده را نام ببرید ؟

فصل اول:

ماده اول: قانون منع خشونت علیه زن در روشنی احکام مواد بیست و چهارم و پنجاه و چهارم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

ماده دوم: اهداف قانون منع خشونت

- تامین حقوق شرعی و قانونی و حفظ کرامت انسانی زن
- حفظ سلامت خانواده و مبارزه علیه رسوم، عرف و عادات مغایر احکام دین مقدس اسلام مسبب خشونت علیه زن
- حمایت مجنی علیه های خشونت (زن متضرر) یا معروض به خشونت
- جلوگیری از خشونت علیه زن
- تامین آگاهی و آموزش عامه در مورد خشونت علیه زن
- تعقیب عدلی مرتکب جرم خشونت علیه زن

ماده سوم: اصطلاحات

- زن
- خشونت
- تجاوز جنسی
- بد دادن
- تحقیر
- تخویف
- آزار و اذیت
- انزوای اجباری

- تدابیر وقایوی
- تدابیر حمایتی

ماده چهارم : منع خشونت

ماده پنجم : موارد خشونت

- تجاوز جنسی
- مجبور نمودن به فحشا
- ضبط وثبت هویت مجنی علیها ونشر آن به نحویکه به شخصیت وی صدمه برساند
- آتش زدن یا استعمال مواد کیمیای، زهری ویا سایر مواد زهری یا سایر مواد ضرر ناک
- مجبور نمودن به خود سوزی یا خود کشی و یا استعمال مواد زهری یا سایر مواد ضرر ناک
- مجروح یا معلول نمودن
- لت وکوب
- خریدو فروش به منظور یا بهانه ازدواج
- بد دادن
- نکاح اجباری
- ممانعت از حق ازدواج ویا حق انتخاب زوج
- نکاح قبل از اكمال سن قانونی
- دشنام، تحقیر و تخویف
- آزار و اذیت
- انزوای اجباری
- اجبار زن به اعتیاد به مواد مخدر
- منع تصرف در ارث
- منع تصرف اموال شخصی
- ممانعت ازحق تعلیم، تحصیل، کار و دسترسی به خدمات صحی
- کار اجباری
- ازدواج با بیش ازیک زن بدون رعایت حکم مندرج ماده 86 قانون مدنی

▪ نفی قرابت

ماده ششم : حقوق مجنی علیها

ماده هفتم : مراجعه به ادارات

مجنی علیهای خشونت، خود یا اقارب وی می توانند به ادارات پولیس و حقوق، محاکم یا سایر مراجع ذیربط طور کتبی شکایت نمایند.

فصل دوم

تدابیر وقایوی و حمایوی

قانون منع خشونت علیه زن مکلفیت های وزارت خانه های مربوطه را برای تدابیر وقایوی، حمایتی و محو خشونت علیه زن در مواد زیر تصریح کرده است. وزارت خانه های که مطابق این قانون باید تدابیر وقایوی و حمایوی را برای جلوگیری از خشونت اتخاذ نماید قرار ذیل اند:

- وزارت امور زنان
- وزارت داخله
- وزارت حج و اوقاف
- وزارت تحصیلات عالی
- وزارت معارف
- وزارت صحت عامه
- وزارت عدلیه
- وزارت اطلاعات و فرهنگ

ماده هشتم : مکلفیت وزارت امور زنان

وزارت امور زنان مکلف است به منظور جلوگیری از خشونت علیه زنان، به همکاری سایر وزارت ها و ادارات دولتی و غیر دولتی و موسسات ذیربط، تدابیر وقایوی و حمایوی را اتخاذ نماید.

ماده نهم : مکلفیت وزارت ارشاد، حج و اوقاف

وزارت ارشاد، حج و اوقاف مکلف است به منظور جلوگیری از خشونت، تدابیر وقایوی را اتخاذ نماید.

ماده دهم : مکلفیت وزارت های معارف و تحصیلات عالی

وزارت های معارف و تحصیلات عالی مکلف اند، به منظور جلوگیری از خشونت تدابیری وقایوی را اتخاذ نمایند.

ماده یازدهم : مکلفیت وزارت اطلاعات و فرهنگ

وزارت اطلاعات و فرهنگ مکلف است به منظور جلوگیری از خشونت تدابیر وقایوی ذیل را اتخاذ نماید.

ماده دوازدهم : مکلفیت وزارت عدلیه

وزارت عدلیه مکلف است به منظور جلوگیری از خشونت تدابیر وقایوی و حمایتی ذیل را اتخاذ نماید.

ماده سیزدهم : مکلفیت وزارت امور داخله

وزارت امور داخله مکلف است به منظور جلوگیری از خشونت در تمام محلات عامه تدابیر وقایوی و حمایتی را اتخاذ و عملی نماید.

ماده چهاردهم : مکلفیت وزارت صحت عامه

وزارت صحت عامه مکلف است به منظور معالجه و تداوی عاجل رایگان مجنی علیهای خشونت در مراکز صحتی مربوطه، تدابیر موثر و عملی را اتخاذ و از چگونگی آن به وزارت امور زنان گزارش دهد.

ماده پانزدهم: کمیسیون عالی منع خشونت علیه زن

به منظور مبارزه موثر علیه جرایم خشونت و تامین هماهنگی میان ادارات دولتی و غیر دولتی و موسسات ذیربط در زمینه، کمیسیون عالی منع خشونت علیه زن تحت ریاست وزیر امور زنان به ترکیب ذیل ایجاد میگردد:

- مرستیال لوی خاارنوالی.
- معین وزارت امور داخله
- معین وزارت عدلیه
- معین وزارت صحت عامه
- معین وزارت اطلاعات و فرهنگ
- معین وزارت معارف
- معین وزارت تحصیلات عالی
- معین وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین
- معین وزارت ارشاد، حج و اوقاف
- عضو کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان
- رئیس محکمه اختصاصی فامیلی ولایت کابل
- رئیس انجمن مستقل وکلای مدافع

ماده شانزدهم: وظایف و صلاحیت های کمیسیون

فصل سوم

احکام جزائی

در فصل سوم این قانون مجازات برای مرتکبین تعیین گردیده است. برای هرکدام از مصادیق خشونت که در ماده 5 ذکر گردیده بود برای مرتکب یا مرتکبین جزا تعیین شده است. که در ذیل بیان گردیده است:

ماده هفدهم: تجاوز جنسی

- ماده هجدهم :مجبور نمودن به فحشا
- ماده نوزدهم :ضبط و ثبت هویت مجنی علیها و نشر آن
- ماده بیستم :آتش زدن یا استعمال مواد کیمیای
- ماده بیست و یکم :خود سوزی و خود کشی
- ماده بیست و دوم: جراحی و معلولیت
- ماده بیست و سوم :لت و کوب
- ماده بیست و چهارم :خریدوفروش زن به منظوریا
بهانه ازدواج
- ماده بیست و پنجم: بد دادن
- ماده بیست و ششم:نکاح اجباری
- ماده بیست و هفتم:ممانعت از حق ازدواج
- ماده بیست و هشتم: نکاح قبل از اكمال سن قانونی
- ماده بیست و نهم: دشنام، تحقیر یا تخویف
- ماده سی ام : آزار و اذیت
- ماده سی و یکم: انزوای اجباری
- ماده سی و دوم :اجبار زن به اعتیاد مواد مخدر
- ماده سی و سوم: منع تصرف در ارث
- ماده سی و چهارم : منع تصرف در اموال
- ماده سی و پنجم :ممانعت از حق تعلیم ،تحصیل، کار
و دسترسی به خدمات صحی
- ماده سی و ششم : کار اجباری
- ماده سی و هفتم: ازدواج با بیش یک زن
- ماده سی و هشتم: نفی قرابت

ماده سی و نهم : تعقیب عدلی

ماده چهلیم : اشتراک در جرم

ماده چهل و یکم : جبران خساره

مرتکبین جرایم مندرج این قانون بر علاوه جزاهای پیش بینی شده، حسب احوال به جبران خساره وارده نیز محکوم میگردند.

نوت: رساله ترتیب داده شده به صورت مختصر و فشرده بوده در صورت داشتن کدام سوال و یا مشکل میتوانید به قانون منع خشونت علیه زنان مراجعه نمایید.

منابع و مأخذ:

- سایت های انترنتی www.jame-ghor.com
- <http://pakdasht.sbm.u.ac.ir>
- از متن مصاحبه با آقای عنایت الله خلیق ریس شبکه نهادهای مدنی کندز
- پاور پابنت های حقوقی نهاد های مدنی
- قانون منع خشونت علیه زن